

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики

Кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА

для здобуття освітнього ступеня «магістр»

на тему:

РОЗВИТОК ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИЗАЙН-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ

Виконала: здобувачка другого
(магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 014.10 Середня освіта (Трудове
навчання та технології)

Осніцька Ольга Анатоліївна

Керівник: **Н. В. Симонович** доцент,
кандидат педагогічних наук

Рецензент: **Ю. В. Шалівська**

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
теорії і методики виховання Рівненського
державного гуманітарного університету

Презентовано 21.10.23
Сніг
26.10.2023р.

АНОТАЦІЯ

Осніцька О.А. Розвиток проектно-технологічної компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання з використанням дизайн-орієнтованих завдань. Рукопис.

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2023.

Суспільству потрібні особистості, які вміють, у першу чергу, самостійно вчитися. Вирішення даної проблеми полягає у створенні спеціально організованого освітнього середовища, що сприяло б самовдосконаленню та самореалізації особистості.

Об'єкт дослідження: процес трудового навчання учнів 8-9 класів.

Предмет дослідження: зміст, форми та методи формування проектно-технологічної компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання з використанням дизайн-орієнтованих завдань.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати, розробити і експериментально перевірити методику розвитку проектно-технологічної компетентності учнів 8-9-х класів на уроках трудового навчання з використанням дизайн-орієнтованих завдань.

Реалізація поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- охарактеризувати проектно-технологічну компетентність учнів 8-9-х класів на уроках трудового навчання як педагогічну проблему;
- розкрити сутнісно-змістову характеристику проектно-технологічної компетентності учнів 8-9-х класів на уроках трудового навчання;
- розкрити сутність дизайн-орієнтованих завдань для розвитку проектно-технологічної компетентності учнів на уроках трудового навчання у 8-9-х класах;
- експериментально перевірити ефективність розробленої методики розвитку проектно-технологічної компетентності учнів 8-9-х класів на уроках трудового навчання з використанням дизайн-орієнтованих завдань;

У кваліфікаційній (дипломній) роботі проаналізовано стан проблеми, що досліджується, в теоретичному й практичному плані, охарактеризовано проектно-технологічну компетентність учнів, як педагогічну проблему та розкрито її сутність. Розкрито сутність дизайн-орієнтованих завдань та розроблено методику розвитку проектно-технологічної компетентності учнів 8-9-х класів на уроках трудового навчання з їх використанням. Експериментально перевірено ефективність розробленої методики розвитку проектно-технологічної компетентності учнів 8-9-х класів на уроках трудового навчання з використанням дизайн-орієнтованих завдань.

Ключові слова: компетентність, проектно-технологічна компетентність, трудове навчання, дизайн, дизайн-орієнтовані завдання.

RESUME

Osnitska O. Development of project-technological competence of 8th-9th grade students in labor training lessons using design-oriented tasks. Manuscript.

Qualification (diploma) work for the second level of higher education "Master" in the specialty 014.10 "Secondary education (Labor training and technology)". Rivne State University of Humanities, Rivne, 2023.

Society needs individuals who are able, first of all, to learn independently. The school should create conditions for the formation of a creative personality. The solution to this problem lies in the creation of a specially organized educational environment that would promote self-improvement and self-realization of the individual, development of abilities for various types of activities, acquisition of skills of independent actions and decision-making in the conditions of choosing alternative options.

The object of the study: the process of labor training of students of grades 8-9.

The subject of the study: the formation of design and technological competence of students of grades 8-9 in labor training lessons using design-oriented tasks.

The purpose of the research: to theoretically substantiate, develop and experimentally verify the methodology of development of project-technological competence of 8th-9th grade students in labor training lessons using design-oriented tasks.

The realization of the set goal involves solving the following tasks:

- to characterize the design and technological competence of 8th-9th grade students in labor training lessons as a pedagogical problem;
- to reveal the substantive and substantive characteristics of the design and technological competence of 8th-9th grade students in labor training lessons;
- to reveal the essence of design-oriented tasks for the development of design and technological competence of students in the lessons of labor training in the 8th-9th grades;
- experimentally check the effectiveness of the developed methodology for the development of project-technological competence of 8th-9th grade students in labor training lessons using design-oriented tasks;

In the qualification (diploma) work, the state of the problem under investigation is analyzed in theoretical and practical terms, the design and technological competence of students is characterized as a pedagogical problem, and its essence is revealed. The essence of design-oriented tasks was revealed and the method of developing the design and technological competence of students of 8th-9th grades in labor training lessons with their use was developed. The effectiveness of the developed methodology for the development of project-technological competence of 8th-9th grade students in labor training lessons using design-oriented tasks was experimentally verified.

Key words: competence, project-technological competence, labor training, design, design-oriented tasks..

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ	14
1.1. Проектно-технологічна компетентність учнів 8-9-х класів на уроках трудового навчання як педагогічна проблема	
1.2. Сутнісно-змістова характеристика проектно-технологічної компетентності учнів 8-9-х класів на уроках трудового навчання	
Висновки до 1 розділу	31
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ДИЗАЙН-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ	
2.1. Поняття та сутність дизайн-орієнтованих завдань для розвитку проектно-технологічної компетентності учнів на уроках трудового навчання у 8-9 класах	32
2.2. Методика розвитку проектно-технологічної компетентності учнів 8-9-х класів на уроках трудового навчання з використанням дизайн-орієнтованих завдань	39
Висновки до 2 розділу	48
РОЗДІЛ 3. ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ДИЗАЙН-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ	49
3.1. Організація і методика проведення експериментальної роботи	49
3.2. Експериментальна перевірка ефективності розробленої методики розвитку проектно-технологічної компетентності учнів 8-9-х класів на уроках трудового навчання з використанням дизайн-орієнтованих завдань	
Висновки до 3 розділу	70
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	76
ДОДАТКИ	86
Додаток А. Фрагмент календарно-тематичного плану занять з трудового навчання для 9 класу з розділу: "Основи проектування, матеріалознавства та технології обробки "	87

Додаток Б. Плани-конспекти занять з розділу: “Основи проектування, матеріалознавства та технології обробки ” для 9 класу	91
Додаток В. Контрольна робота (констатувальний етап)	127
Додаток Д. Контрольна робота (контрольний етап)	132
Додаток Е. Форма протоколу спостереження щодо розвитку проектно-технологічної компетентності учнів на уроках трудового навчання	136
Додаток Ж.Схема аналізу заняття трудового навчання щодо розвитку проектно-технологічної компетентності учнів із використанням дизайн-орієнтованих завдань	137
Додаток З. Анкета для учнів	138